

Ur runologisk synpunkt är detta mycket osannolikt. U 419 gör avgjort intryck av att vara äldre än U 312 och U 315. I ett senare arbete (*Svenska runristare*, s. 40) har Brate själv attribuerat U 419 till Åsmund Kåreson. Detta torde visserligen vara tvivelaktigt, men åtskilligt i ornamentik, runformer och inskriftens detaljer tyder dock på en ristare, som har stått Åsmund rätt nära och lärt av honom. U 315 är ristad av Öpir. Det är icke rimligt, att U 419 och U 315 äro samtida, och det kan följaktligen icke vara samme Gunnar, som avses i de båda inskrifterna. Därmed faller ett viktigt stöd för Brates läsning och tolkning. Det bör även framhållas, att ortnamnet Harg i Skånela sn alltid har singular form, under det att Brates tolkning förutsätter plural. Tolkningen av inskriftens *uria* som [h]ur[k]a, återgivande ett ortnamn *Hørça* (ack.), vilket identifieras med Harg i Skånela sn, måste därför avvisas som högst osannolik, för att icke säga omöjlig.

420. Rosersberg, Norrsunda sn.

Pl. 62.

Litteratur: B 188, L 533, D 2:206. M. Aschaneus, *Collectaneum Monumentale Runicum* (F b 10), s. 16—17 (UFF h. 40, 1925, s. 36); J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 132, 133; O. Celsius, *Svenska runstenar* (F m 60) 2, s. 299, 740; UFF h. 6 (1877), s. 17; E. Brate, *Anteckningar* 1908 (ATA).

Äldre avbildningar: Aschaneus, teckning (a. a.); U. Christophersson, teckning (i Peringskiölds *Monumenta*); Leitz och Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 188); Dybeck a. a.; Brate foto 1908 (ATA).

Detta fragment av en runsten står SSÖ om slottet, i sluttningen ned mot sjön, 50 m. ovanför träbryggans landfäste.

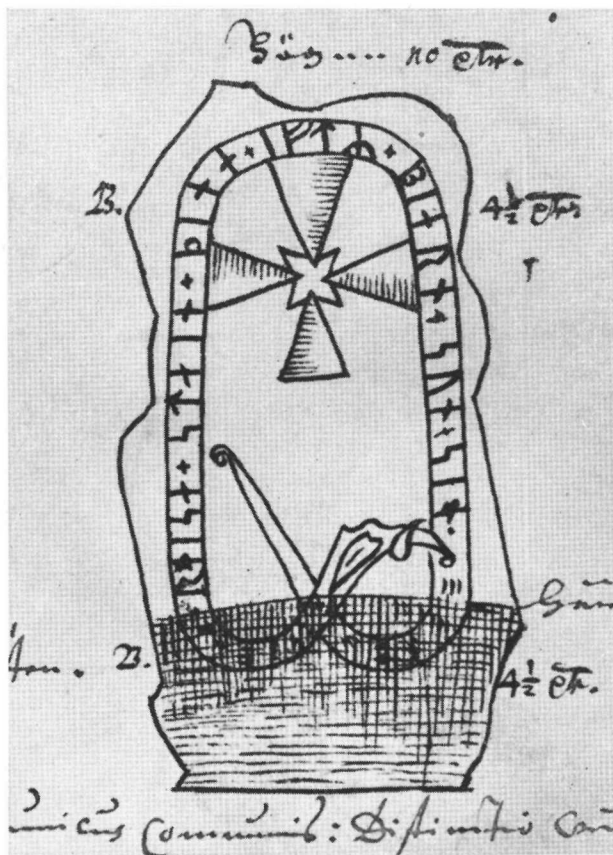

Fig. 123. U 420. Rosersberg, Norrsunda sn. Efter teckning av Aschaneus.

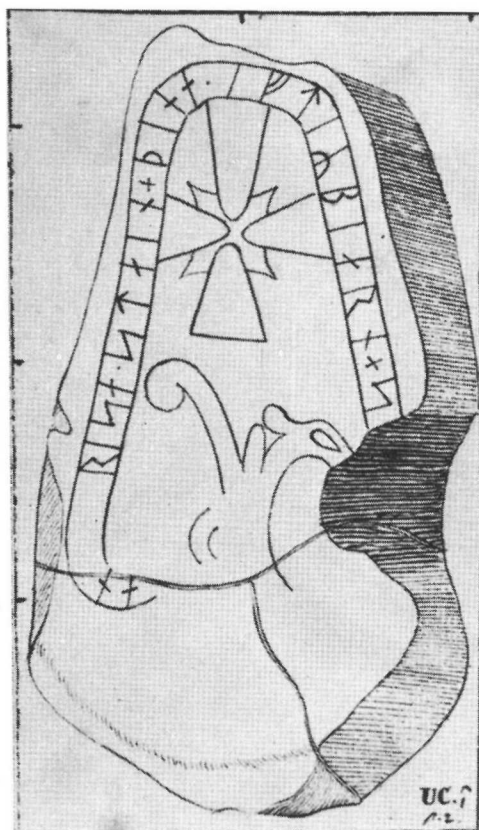

Fig. 124. U 420. Rosersberg, Norrsunda sn.
Efter teckning av U. Christophersson.

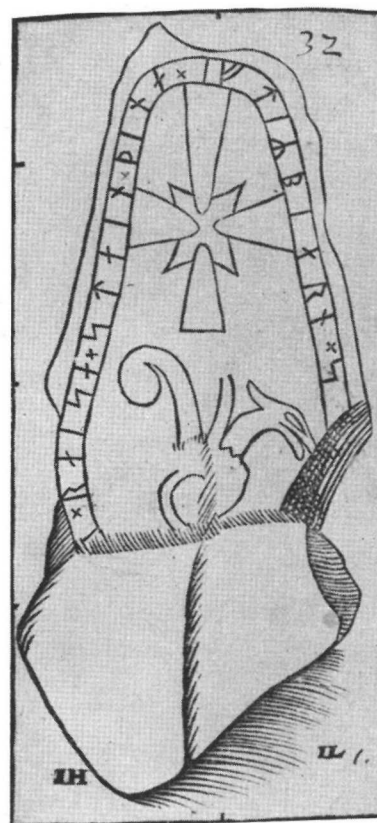

Fig. 125. U 420. Rosersberg, Norrsunda sn.
Efter B 188.

Stenen omtalas redan av Aschaneus: »Dänna Steen, haffuer stått wijd sin egen murgrift och Heug, och nu 1634 nederkastat, vthj thän lustiga Ekelunden i Norsa Äng, litet frå Siön, Nu nedan för Rosembergz Huuss.» Nedtill var ett stycke avslaget, men större delen av ristningen var dock ännu i behåll. Stenen var »Natura rödlett sten» och vänd »Versus meridiem». Hadorph antecknar från sitt besök 1682: »Nider i trädgården på en hög skogz udde ähre några märkelige ättehögar, och 2 Runestenar satte, doch begge nederkastade och sönderslagne.» Det är uppenbarligen U 420 och U 424 som avses. Enligt anteckning i Peringskiölds *Monumenta* fanns U 420 »i Rosenbergz trädgård i Runebacken» (B 188: »Rosenbergs trädgård», L 533: »Rosersberg, trädgården»). Ytterligare ett stycke hade nu blivit avslaget, nedtill på h. sidan. Celsius (efter meddelande av Norinder): »i Rosersbergs trädgård, ned i rönbacken». Dybeck fann fragmentet »vid en mindre sjöbrygga i Rosersbergs park». Den låg kvar, sannolikt på samma plats, ännu 1936 men flyttades år 1940 till sin nuvarande plats längre upp i backen. Ett stort stycke av stenens vänstra sida har blivit avslaget efter Brates undersökning 1908 och synes nu vara förkommet.

Granit. Höjd 1,22 m., bredd 0,57 m. Ytan är ytterst ojämn. Ristningen är grund och mycket otydlig.

Inskrift (med det inom [] supplerat efter äldre läsningar):

... [- × **raisa** × **stai**n × **pina** × **if**[tir ×] **bi**arn [× **sun** × **sin** ·]

... *ræisa stæin þenna æftir Biörn, sun sinn.*

»... resa denna sten efter Björn, sin son.»

Till läsningen: Bst i 15 **a** är numera ej skönjbar. Huruvida 16 **i** är stunget eller ej, kan ej avgöras. Av runorna 19—20 finnas endast hst, av 18 intet i behåll. Mellan 17 **f** och 19—20 har dock säkerligen funnits en runa; **iftir** (B 188) är därför sannolikare än **ifta** (Aschaneus). Av 21 **b** finnes hst tydlig och delar av nedre bst tämligen säkert. Något sk framför 21 **b** och efter 25 **n** finns numera icke kvar.

Aschaneus: 16—20 **ifta**. — Hadorph och Leitz: Framför 2 **r** en hst av en runa jämte ett sk ×. Intet sk efter 11 **n** och 20 **r**. 26 **s** är inskriftens sista bevarade runa. — På teckningen, som är signerad U. C. (Ulf Christophersson), finns på ett nedre, löst stycke av stenen ett par runor **an**. 2—5 **risa**. Intet sk efter 6 **a** och 20 **r**. — Norinder (hos Celsius): **kuphu ... bant ... stain · pini · iftir · biarn**. — Dybeck: **- sa · stain × pini · ifti ... iarn × s**. — Brate: **sa × stain × pina × ifta × biarn × s**.

Runstenen har varit prydd med ett kors av samma utseende som U 421.

421. Rosersberg, Norrsunda sn.

Pl. 64.

Litteratur: B 189, L 535. M. Aschaneus, *Collectaneum Monumentale Runicum* (F b 10), s. 12—13 (UFT h. 40, 1925, s. 33); J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 133; O. Celsius, *Svenska runstenar* (F m 60) 2, s. 474; UFT h. 6 (1877), s. 17; E. Brate, *Anteckningar* 1908 (ATA); G. Gihl i UFT h. 40 (1925), s. 75.

Äldre avbildningar: Aschaneus, teckning (a. a.); U. Christophersson, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* 3 och B 189); Brate foto 1908 (ATA).

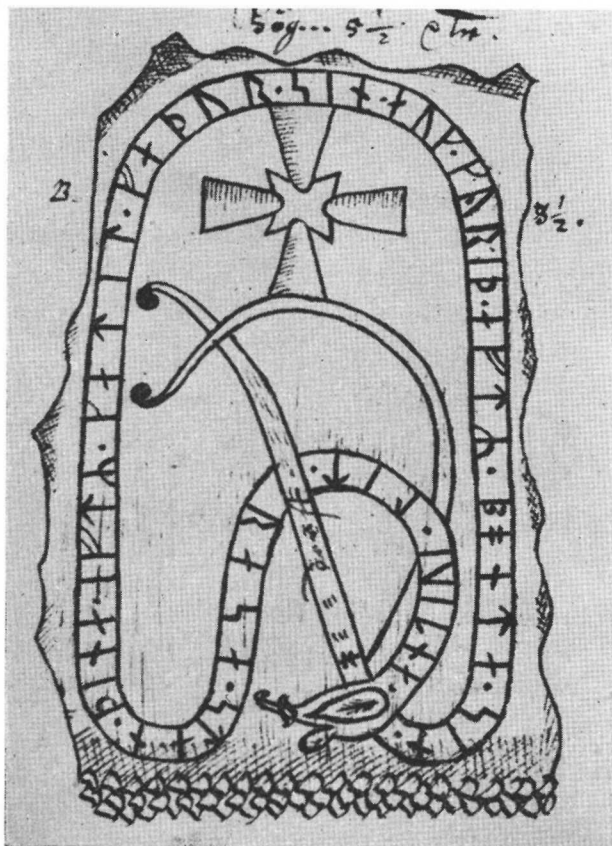

Fig. 126. U 421. Rosersberg, Norrsunda sn. Efter teckning av Aschaneus.

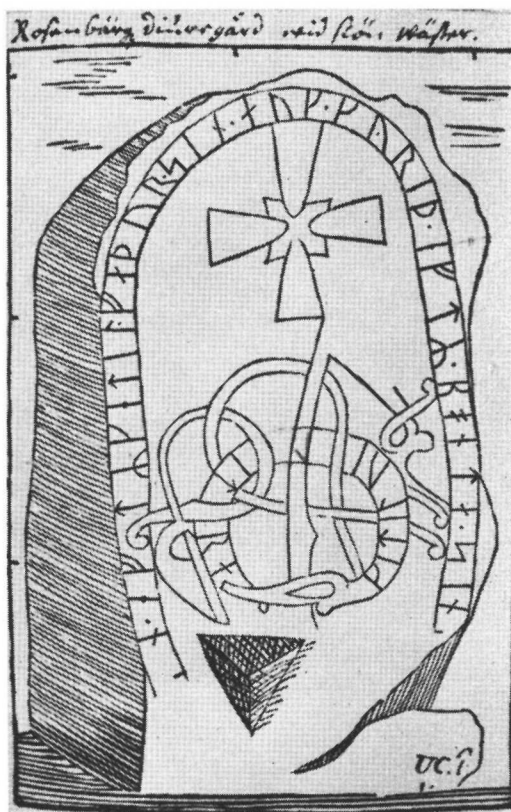

Fig. 127. U 421. Rosersberg, Norrsunda sn. Efter B 189.